

Jak postupovat při kácení dřevin (informace pro žadatele)

Dřeviny jsou nedílnou součástí přírody ve volné krajině a na venkově vůbec, ale i životního prostředí ve městech. Stromy a keře plní mnoho významných funkcí a naší povinností je dbát na jejich ochranu. Přesto někdy nastane situace, kdy je nezbytné určitou dřevinu pokácet.

Pokud má někdo ke kácení dřeviny skutečně závažný důvod, měl by se nejdříve zabývat otázkou, zda předmětná dřevina roste na lesním nebo nelesním pozemku. V případě lesního pozemku se postupuje podle zákona o lesích a je tedy vhodné se obrátit na lesního správce či majitele lesa. Jestliže se jedná o dřeviny rostoucí mimo les (rozhodující je zde stav uvedený v katastru nemovitostí), vztahuje se na ně **zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů** (dále jen „zákon“).

Podle § 7 tohoto zákona jsou dřeviny chráněny před poškozováním a ničením, přičemž péče o ně, zejména jejich ošetřování a údržba je povinností vlastníků.

Ke kácení dřevin je podle § 8 odst. 1 zákona nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, které lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Orgánem ochrany přírody je v takovém případě **příslušný obecní úřad** (§ 75 odst. 1 písm. a) a § 76 odst. 1 písm. a) zákona).

Žádost o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les může podat vlastník pozemku, na kterém předmětné dřeviny rostou, popř. nájemce nebo i jiný oprávněný uživatel se souhlasem vlastníka. Žádost se podává u příslušného obecního úřadu. To, kdo stromy v případě kladného rozhodnutí pokácí (zda je pokácí sám nebo si zjedná firmu apod.), není starostí úřadu, ale vlastníka. Také dřevo patří vlastníku a správním orgánům tedy nepřísluší se zabývat tím, jak se dřevem bude naloženo.

Žádost o povolení ke kácení musí obsahovat (mít náležitosti) podle § 8 odst. 3 vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb.:

- a) jméno a adresu žadatele,
- b) doložení vlastnického práva, nelze-li je ověřit v katastru nemovitostí, či nájemního nebo uživatelského vztahu žadatele k pozemkům a k dřevinám rostoucím mimo les,
- c) specifikaci dřevin rostoucích mimo les, které mají být káceny, zejména jejich druh, počet, (velikost plochy keřů) včetně situačního zákresu (nejlépe např. do kopie katastrální mapy)
- d) udání obvodu kmene stromu ve výšce 130 cm nad zemí,
- e) zdůvodnění žádosti.

Obecně náležitosti žádosti (podání) řeší také zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, kde se v ust. § 37 odst. 2 uvádí, že podání musí obsahovat údaje o tom, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Fyzická osoba uvede v podání jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování podle § 19 odst. 3. V podání souvisejícím s její podnikatelskou činností uvede fyzická osoba jméno a příjmení, popřípadě dodatek odlišující osobu podnikatele nebo druh podnikání vztahující se k této osobě nebo jí provozovanému druhu podnikání, identifikační číslo a adresu zapsanou v obchodním rejstříku nebo jiné zákonem upravené evidenci jako místo podnikání, popřípadě jinou adresu pro doručování. Právnícká osoba uvede v podání svůj název nebo obchodní firmu, identifikační číslo nebo obdobný údaj a adresu sídla, popřípadě jinou adresu pro doručování. Podání musí být podepsáno.

Dle § 8 odst. 5 vyhlášky se kácení dřevin rostoucích mimo les provádí zpravidla v období jejich vegetačního klidu. K tomu přihlíží orgán ochrany přírody při vydávání povolení ke kácení dřevin (§ 8 odst. 1 zákona). Žádost se ale může podat dříve s ohledem na délku správního řízení, třeba už v létě.

Povolení není dle § 8 odst. 3 zákona třeba ke kácení dřevin na pozemcích, které jsou ve vlastnictví fyzických osob, jestliže pozemky užívají a jde-li o stromy se stanovenou velikostí, popřípadě jinou charakteristikou. Tyto parametry jsou uvedeny v § 8 odst. 2 vyhlášky, který zní:

„(2) Povolování ke kácení dřevin rostoucích mimo les za předpokladu, že tyto nejsou významným krajinným prvkem [§ 3 písm. b) zákona] a jsou splněny ostatní podmínky stanovené zákonem a jinými právními předpisy, se podle § 8 odst. 3 zákona nevyžaduje pro stromy **o obvodu kmene** do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí nebo souvislé keřové porosty do celkové plochy 40 m².“

Právnícké osoby, resp. fyzické osoby podnikající (pokud kácení probíhá v rámci jejich podnikatelské činnosti) tedy musí o povolení ke kácení dřevin požádat ve všech případech, tzn. u všech dřevin. Výjimkou je mj. postup podle zvláštního oprávnění, kterým disponují pouze vybrané právnícké osoby uvedené např. v zákoně o vodách, zákoně o dráhách, v elektrizačním či plynárenském zákoně nebo zákoně o telekomunikacích, pozemních komunikacích apod. V takových případech musí být kácení oznámeno písemně nejméně 15 dnů předem orgánu ochrany přírody.

Také v mimořádných případech, např. je-li stavem dřevin zřejmě a **bezprostředně** ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu, není třeba ke kácení povolení. Ten, kdo za těchto podmínek provede kácení, je povinen oznámit tuto skutečnost orgánu ochrany přírody naopak do 15 dnů od provedení kácení.

Ořezávání dřevin je považováno za součást údržby či péče o stromy a k takovému zásahu se povolení nevydává. Přitom je však nutno postupovat odborným způsobem tak, aby nedošlo k poškození dřevin.

Správní orgán rovněž nemůže řešit sousedské spory, např. v případě, kdy větve či kořeny stromu přesahují na sousední pozemek, popř. je namítáno zastínění, padání listů apod. V takových případech se jedná o občansko-právní záležitosti, které lze řešit předně dohodou, a není-li možná, soudní cestou.

Správní orgán také nemůže kácení nařídit s výjimkou situace při výskytu nákazy dřevin epidemickými či jinými jejich vážnými chorobami (§ 7 odst. 2 zákona).

Orgán ochrany přírody může ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin uložit žadateli dle § 9 zákona přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin.